

Barns och elevers rätt till en trygg skolmiljö

Barn- och elevombudet

beo.skolinspektionen.se

Hur påverkas barnen?

- Ont i magen och ont i huvudet varje dag.
- Ledsen o nedstämdhet
- Störd sömn
- Flera mår mycket dåligt
- Blir inte tagna på allvar.
- Skulden läggs på offret.
- Tycker att skolarbetet är svårt, kommer efter i skolarbetet – otrygg skolmiljö ger sämre resultat.
- Nätkränkningar dygnet runt – stor spridning.
- Påverkar studiemiljön för alla barn

BEO vid Skolinspektionen

- Kansli med i dagsläget 25 anställda: Barn- och elevombud, kanslichef, jurister/utredare, administratörer.
- Rådgivningstelefon för elever, vårdnadshavare och skolpersonal.

Vad gör BEO?

- Tar emot och utreder signaler/missförhållanden om kränkande behandling enligt 6 kap i Skollagen.
- Informerar och sprider kunskap om bestämmelsernas tillämpning.
- Samverkar med andra myndigheter, ombudsmän och organisationer med mera.

Vad har BEO och Skolinspektionen sett de sista åren

Barn- och elevombudet

beo.skolinspektionen.se

Svag styrning är utmärkande för skolor där Skolinspektionen gjort skarpa ingripanden

Barn- och elevombudet

beo.skolinspektionen.se

Skolor som når hög kvalitet kännetecknas av långsiktigt arbete

Barn- och elevombudet

beo.skolinspektionen.se

Brister i klagomålshanteringen,

bl.a för liten kapacitet inom den egna organisationen för att utreda klagomål på huvudmannanivå

Barn- och elevombudet

beo.skolinspektionen.se

Nätcränkningur,

det främjande och förebyggande arbetet behöver utvecklas

Barn- och elevombudet

beo.skolinspektionen.se

Övergripande rekommendationer för ökad studiero i fler klassrum

Skolor som lyckas väl

- involverar hela organisationen i arbetet
- arbetar systematiskt med såväl trygghet som med studiero
- låter organisationen bära ansvaret
- arbetar både "här och nu" och med långsiktighet
- har en rektor och skolledning som aktivt driver arbetet

Skolor där det inte fungerar

- saknar ett utvecklat arbete för studiero
- har inte en heltäckande bild av nuläget
- arbetar inte skolövergripande
- saknar ett främjande och förebyggande arbete
- vidtar åtgärder som inte ger effekt

Barn- och elevombudet

beo.skolinspektionen.se

Det går att stoppa kränkningar

- nolltolerans mot kränkningar.
- ett gemensamt synsätt på vad en kränkning betyder.
- ett gemensamt och systematiskt förebyggande arbete där elever, lärare och föräldrar deltar.
- vuxna som tar barn och elever på allvar och lyssnar.
- hög vuxennärvaro i skolan

Bakgrunden till lagstiftningen

- Omfattningen av kränkande behandling.
- Brist på framgång i skadeståndsprocesser.
- Internationella åtaganden om mänskliga rättigheter – bland annat Barnkonventionen.

Vad är kränkande behandling?

”Ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barns eller en elevs värdighet.”

Skollagen 6 kap. 3 §

Barn- och elevombudet

beo.skolinspektionen.se

Personalkränkningar och elevkränkningar

6 kap. 9 § skollagen

Personalkränkningar – absolut förbud

6 kap. 10 § skollagen

Elevkränkningar – skolan måste vidta skäliga åtgärder

Barn- och elevombudet

beo.skolinspektionen.se

Exempel

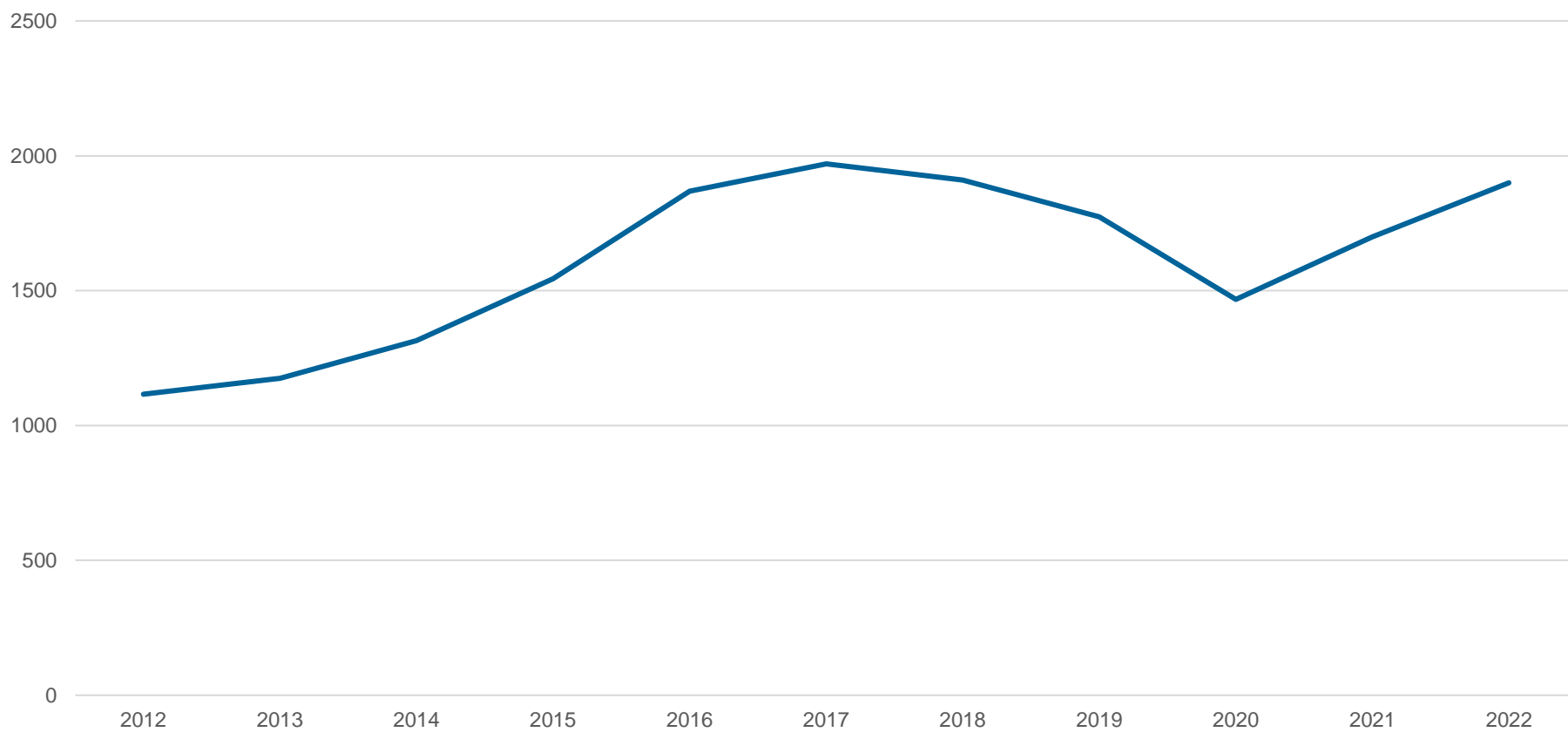

- Fysiska angrepp
- Angrepp med ord
- Psykiska angrepp
- Nätkränkningar

Inkomna anmälningar till SI/BEO om KB 2010-2020, begrepps ändring 2021-22 inkomna uppgifter

Barn- och elevombudet

beo.skolinspektionen.se

Åtta av tio elever i årskurs 9 känner sig trygga i skolan

Jag känner mig inte trygg i skolan.

Jag känner mig trygg i skolan

Nästan var femte elev i årskurs nio är rädd för andra elever

I min skola finns det elever som jag är rädd för
(Stämmer ganska bra/helt och hållet)

I min skola finns det elever som jag är rädd för
(Stämmer ganska dåligt/inte alls)

Andel som är
rädd för andra
elever:

Åk 5: 18%

Åk 9: 19%

År 2: 15%

Källa: Skolenkäten vt 2021

Barn- och elevombudet

beo.skolinspektionen.se

Nästan var femte elev i årskurs nio är rädd för skolpersonal

I min skola finns det personal som jag är rädd för
(Stämmer ganska bra/helt och hållet)

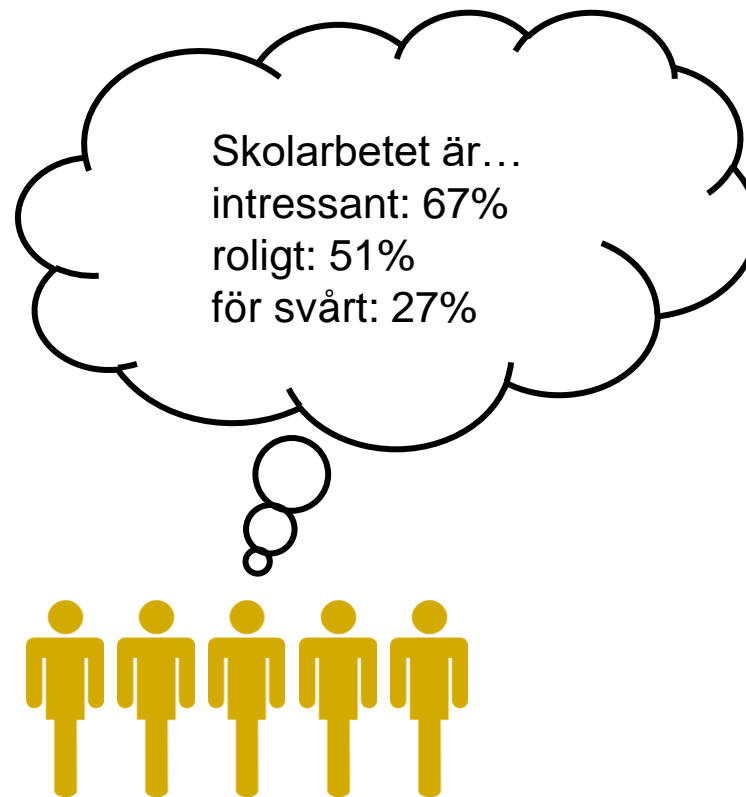
I min skola finns det personal som jag är rädd för
(Stämmer ganska dåligt/inte alls)

Andel som är rädd för skolpersonal: Åk 5: 10% Åk 9: 18% År 2: 12%

Källa: Skolenkäten vt 2021

Otrygga elever

Trygga elever

Källa: Skolenkäten åk 9, Vt 2021

Barn- och elevombudet

beo.skolinspektionen.se

Vad får man göra som lärare eller vilken skyldighet har man som lärare?

Vilket handlingsutrymme har en lärare?

(avseende fysiska ingripanden)

Barn- och elevombudet

beo.skolinspektionen.se

Kontaktuppgifter

Webbplats

www.skolinspektionen.se/beo

E-post

beo@skolinspektionen.se

Telefon

08-586 080 00

Barn- och elevombudet

beo.skolinspektionen.se